

ØKONOMI, RENTER OG EIENDOM

Eiendomsfag

Oslo, 26. mars 2026

Harald Magnus Andreassen

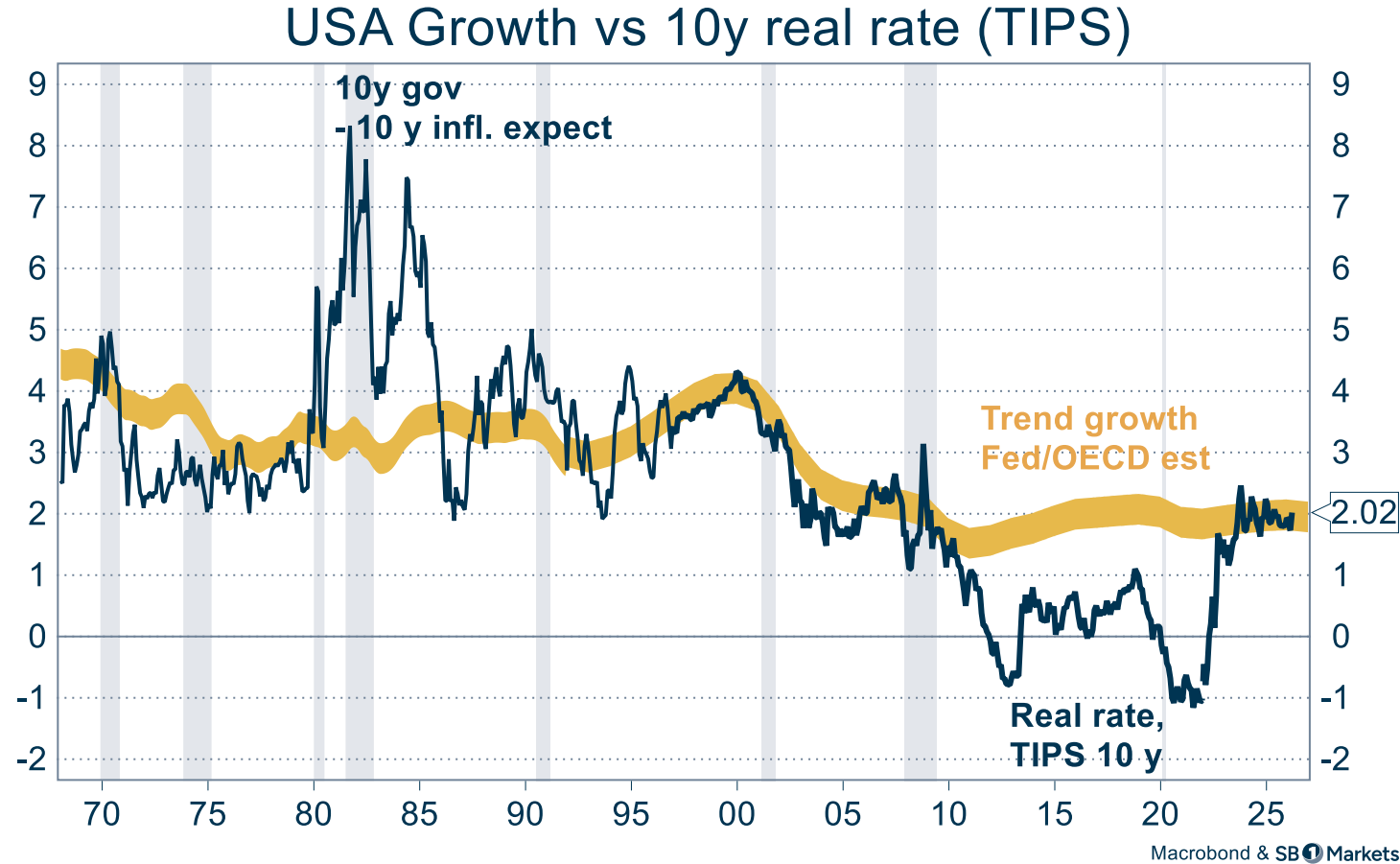
Phone: +47 24 13 36 21

Mobile: +47 91 14 88 31

E-mail: hma@sb1markets.no

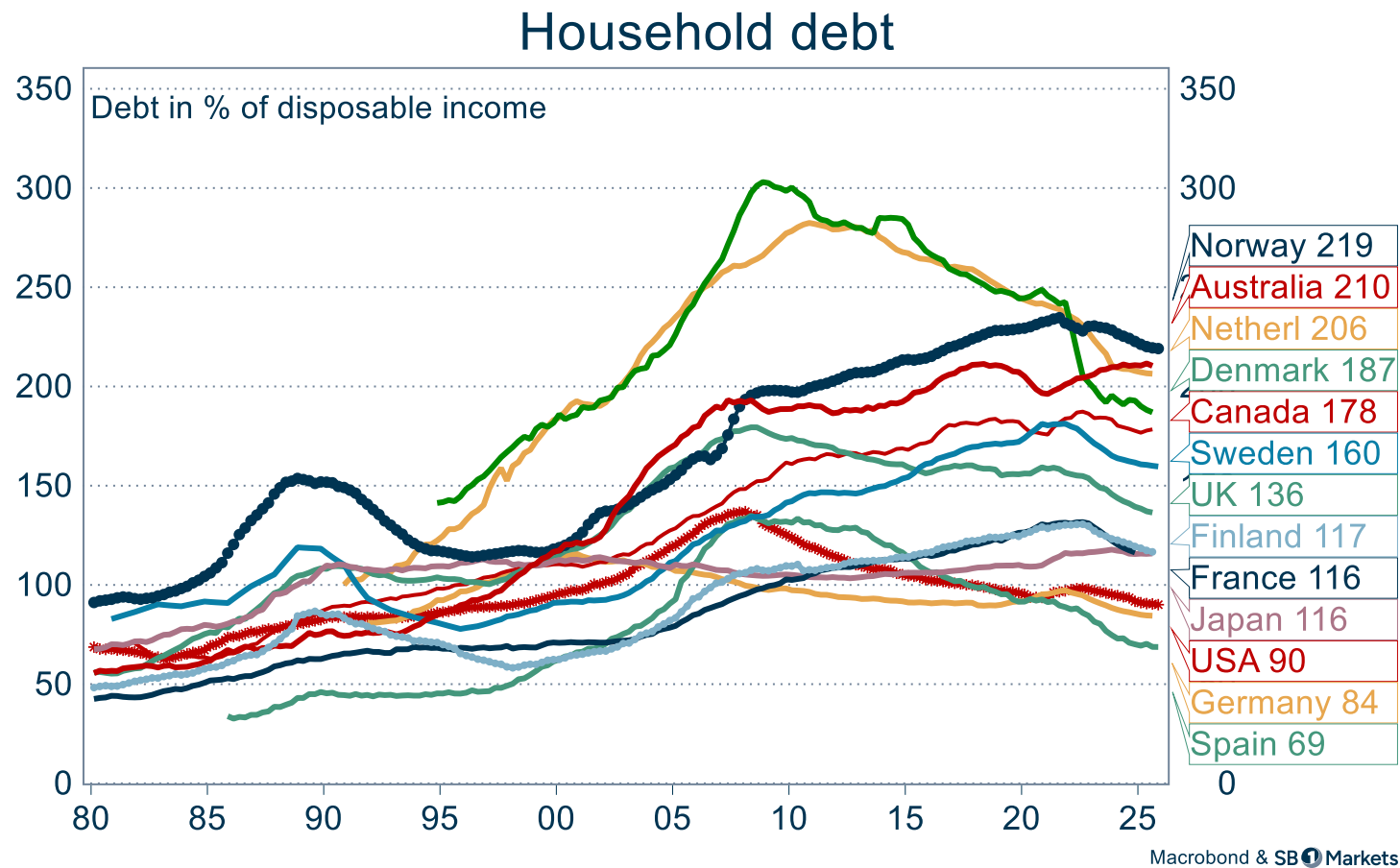
Opp fra grøften til «gul-stripen»?

Langsiktige realrenter har kommet opp på et normalt nivå vs. veksten i økonomien. I USA som ellers

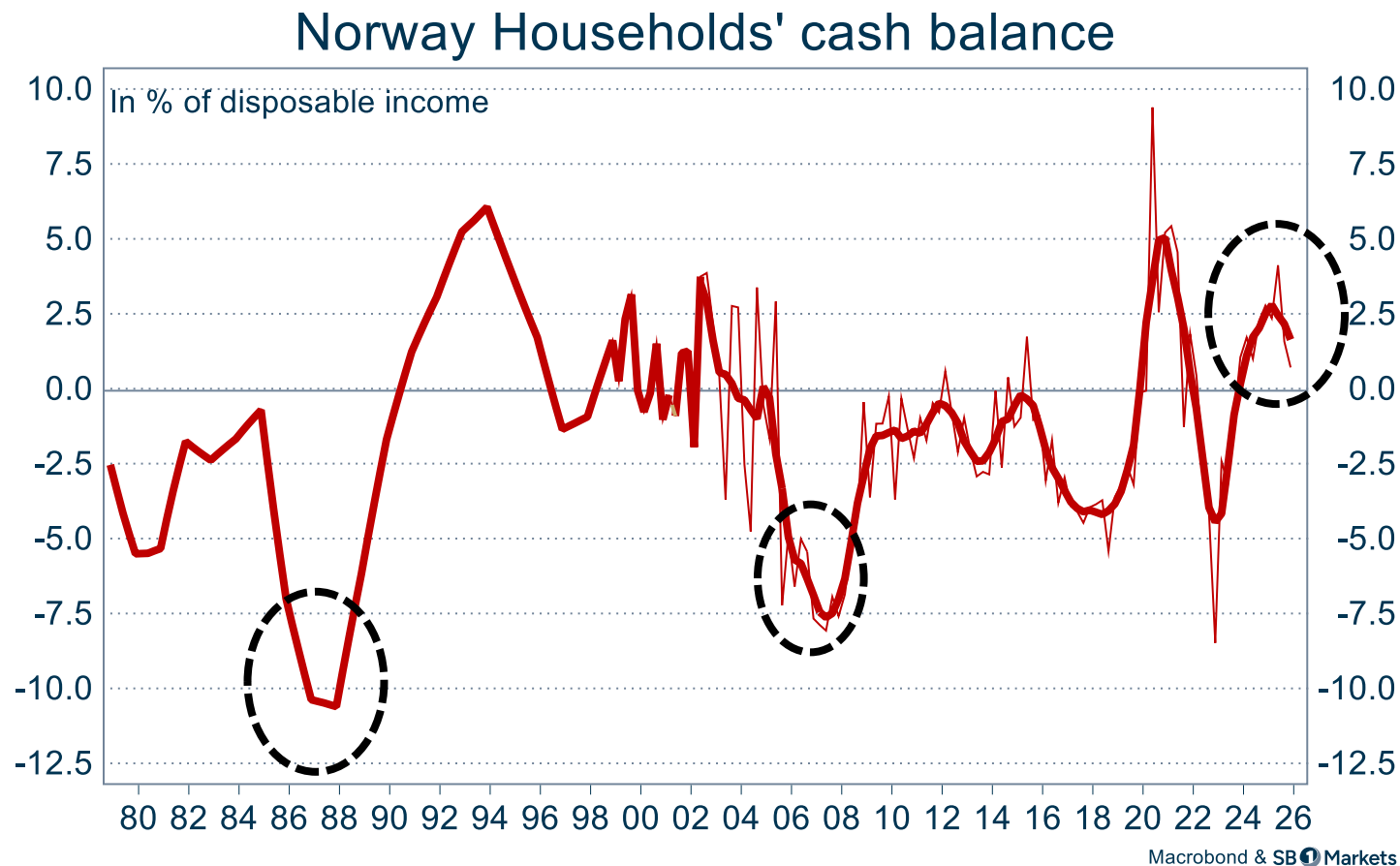
Gjeldsgraden på vei ned, nesten overalt! Og nivået uroer ikke, stort sett

Vi er på topp, selvsagt – men nå faller gjeldsgraden (gjeld/inntekt) raskt!

- Australia det eneste landet hvor gjeldsgraden ikke faller
- Bedriftsgjelden flat eller ned (og «private credit» er kun en liten del av gjelden, heldigvis (som subprime...))

Husholdningene sparer mer finansielt enn noen gang før (unntatt under pandemien)

Nytt sparesjokk herfra usannsynlig?

PS

Innskuddsveksten i bankene er den beste på over 10 år, 8,5% y/y

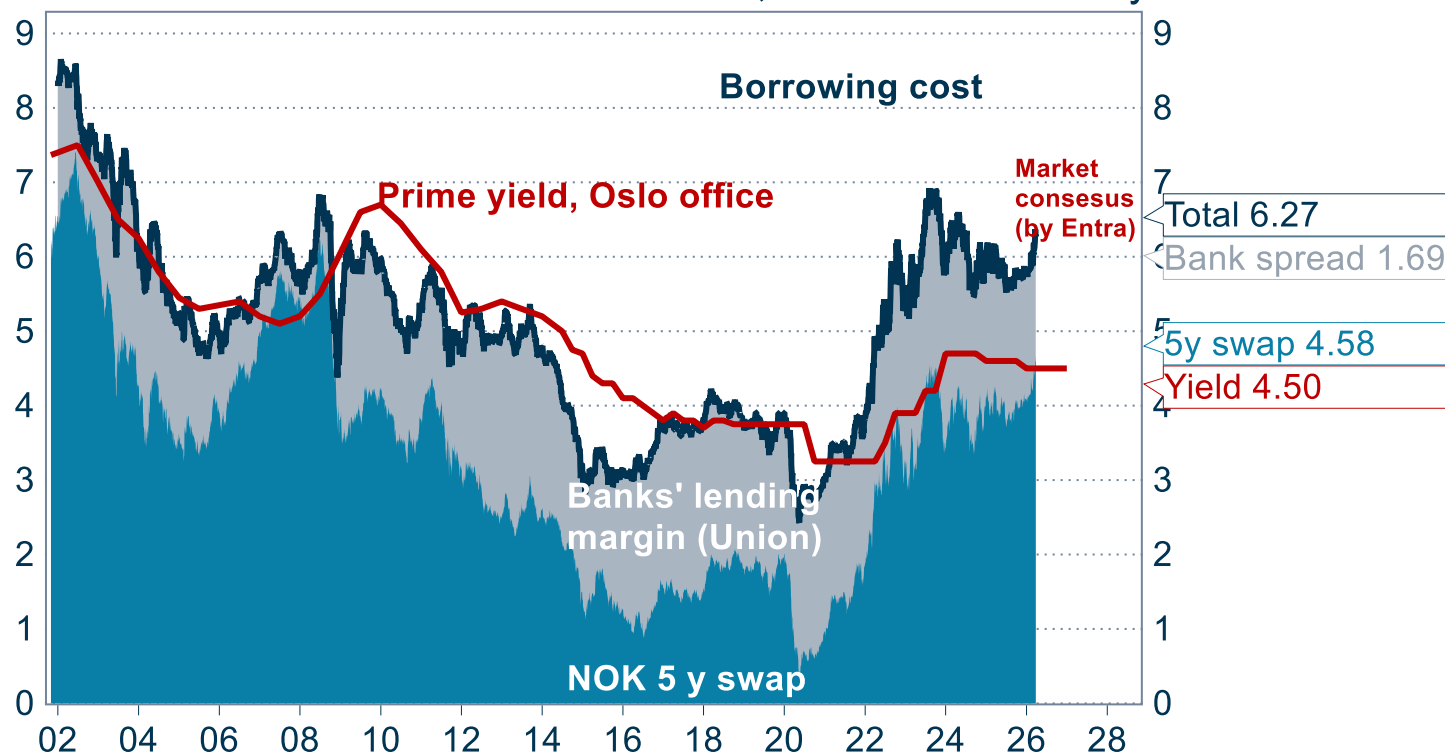
... delvis fordi de investerer mindre i boliger enn normalt, selvsagt

Renten er tilbake på et normalt nivå. Men det er ikke avkastningen på næringseiendom!

Med en yield på 4,5% og en lånerente rundt 6,25% og med 50/50 EK/gjeld. Hva blir avkastningen på EK? 2.75%

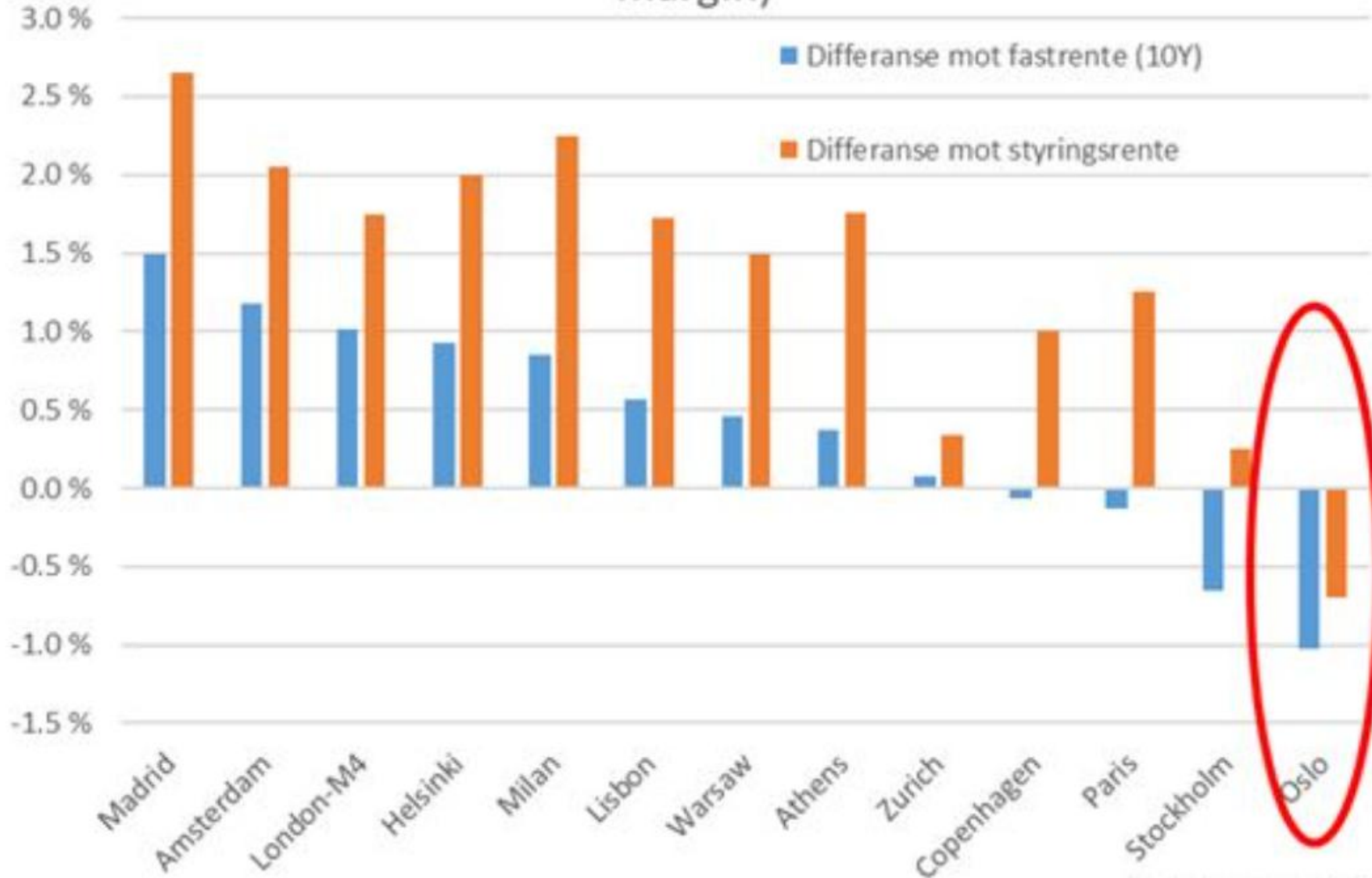
Real estate borrowing cost

Normal real estate loan, Union Bank survey

Forskjell yield og lånerente

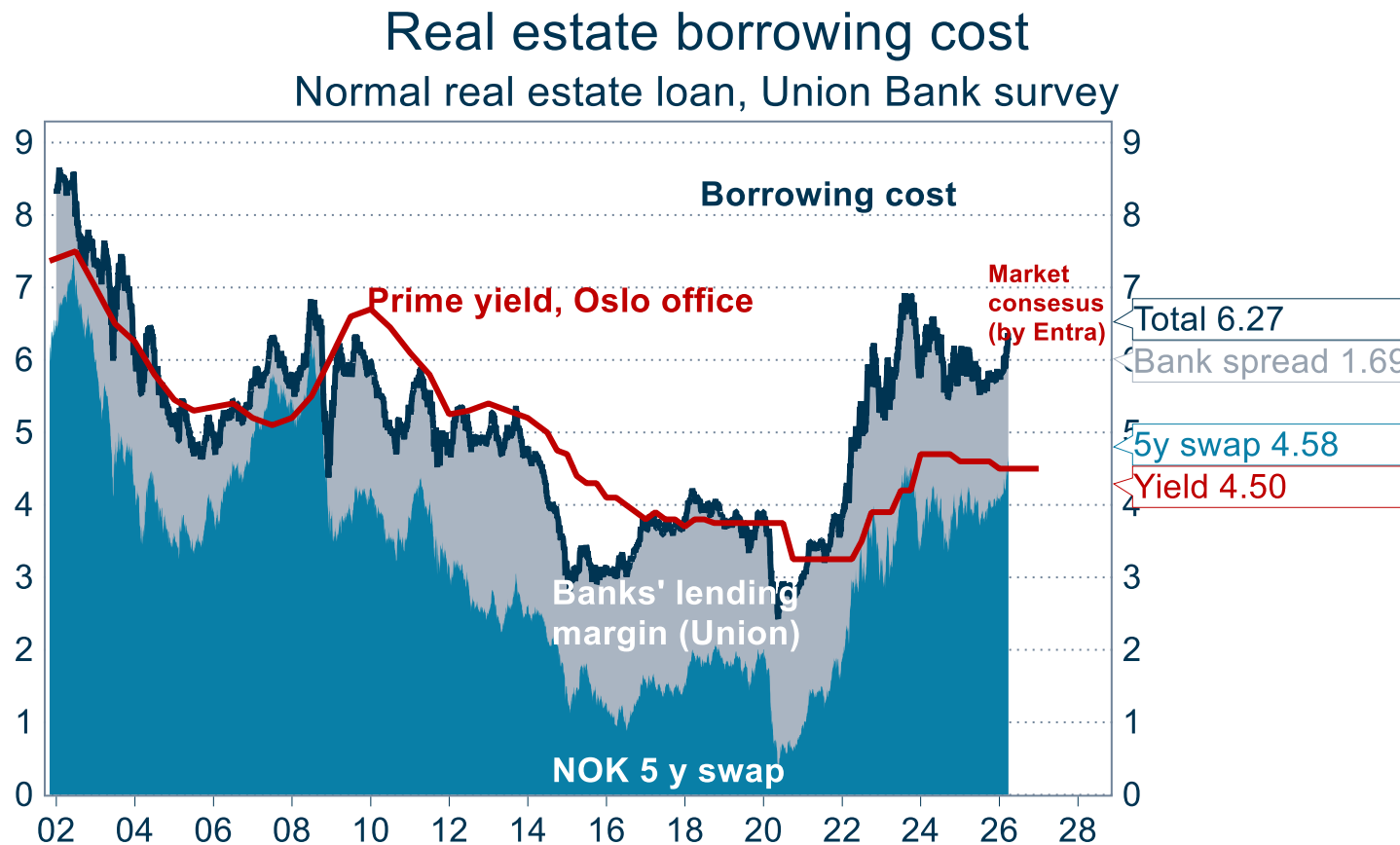
"Normal Yield" - (styringsrente/10-årig stat + 200 bp margin)

Kilde: Savills, Malling

Renten er tilbake på et normalt nivå. Men det er ikke avkastningen på næringseiendom!

Med en yield på 4,5% og en lånerente rundt 6,25% og med 50/50 EK/gjeld. Hva blir avkastningen på EK? 2.75%

Nå «vet vi det»: Rentene kommer ikke ned (før økonomien kneler)

Derfor siger det på, igjen:
Er det noe **helt galt på dette markedet**

Kan det være noe galt med verdsettingen av **boligtomter (og boligprosjekter)** også??

Og enda verre: Kan til og med være noe galt med **tomteprisene under bruktboligene?**

Når skal tapet erkjennes: Nå eller senere?

- OK, det er lavere befolkningsvekst, lavere innflytting til Oslo/Østlandet, ingen vekst i sysselsettingen her.
→ **Det skal bygges mindre enn mange trodde.**
- Og jada, vi kan sikkert klare å senke **standardkrav og bygge billigere**
- Men trenger vi å bygge så lite som i dag, ***i byene?***
- Tomteeiere, utviklere, utbyggere og deres långivere har ***to alternativer:***
  - a) Verdifallet på tomtene blir ikke akseptert → Ny boliger er ikke konkurransedyktige → ***Lite blir bygget***
  - b) Verdifallet på tomtene blir akseptert → Balanser må ryddes → Prisene på nybygg kuttes → ***Vi kan bygge igjen!***

Godt å vite at Norges Bank alltid har en rentebane vi kan basere oss på!

Basert på historien: Norges Bank treffer, +/-4 prosentpoeng

